

961115-2

Paul Davies ve své nedávno česky vyšlé knížce „Poslední tři minuty“ (The Last Three Minutes, ?1994, česky 1994, s. 167-8) pozoruhodným rozporem: „Jestliže existuje účel vesmíru a vesmír tohoto účelu dosáhne, pak vesmír musí skončit, neboť pokračování jeho bytí by / bylo bezdůvodné a nesmyslné. Jestliže vesmír naopak přetrvá věčně, je obtížné představit si, že vůbec existuje jakýkoli konečný účel vesmíru.“ Uzavírá potom: „Kosmická smrt tedy může být cenou, kterou je nutno zaplatit za kosmický úspěch.“ Zvláštní je, že přitom vůbec nezmiňuje Aristotela, na kterého však nelze nevzpomenout, kdykoliv je aktualizováno pomyšlení na „účel“, který zároveň znamená „konec“, tedy na TÉLOS. Aristotelés nepřipouští, že by TÉLOS mohl být separován od pohybu: cíl ani konec nemají samostatnou skutečnost bez pohybu, který ke konci a cíli míří. Naplněný, uskutečnění cíl znamená sice konec pohybu, ale zase sám přestává být v momentě ukončení pohybu koncem i cílem.

(Praha, 961115-2.)